

HRVATSKI SABOR

Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija

SAŽETAK IZVJEŠĆA O RADU ZA 2010. GODINU

Zagreb, ožujak 2011.

SADRŽAJ

DIO PRVI

UVODNE NAPOMENE	3
-----------------	---

DIO DRUGI

IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO- OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2010. GODINU

1. STATISTIČKI PODACI ZA 2010. GODINU	4
2. PREDSTAVKE GRAĐANA	4
3. PROGRAM RADA VIJEĆA ZA 2010. GODINU	4
4. AKTIVNOSTI VEZANE ZA ZAKLJUČKE VIJEĆA	4

DIO TREĆI

OTVORENA PITANJA

1. NADZOR U OPERATIVNO TEHNIČKOM CENTRU	5
2. FUNKCIONIRANJE SLUŽBE VIJEĆA	6
3. VIDLJIVOST RADA VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA	6

DIO PRVI

1. UVODNE NAPOMENE

Vijeće je i većim dijelom 2010. g. radilo u okrnjenom sastavu jer je izborom člana Vijeća dipl.iur. Miroslava Šeparovića za suca Ustavnog suda Republike Hrvatske 3. travnja 2009. nastavilo raditi bez jednoga člana. Novi član Vijeća, prof.dr.sc. Nikola Mijatović, imenovan je članom Vijeća odlukom Hrvatskoga sabora o imenovanju člana Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija od 5. studenoga 2010.

I tijekom 2010. g. radni prostor Vijeća bile su sobe 401. i 402. na četvrtom katu zgrade Hrvatskoga sabora na Trgu Sv. Marka 6.

Cjelovito izvješće o radu Vijeća usvojeno je na 70. sjednici Vijeća, održanoj 15. veljače 2011., a podnosi se za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2010. i upućeno je predsjedniku Hrvatskoga sabora.

Ovo je sažetak Izvješća o radu koji je predviđen za objavu.

DIO DRUGI

IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO- OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2010. GODINU

1. STATISTIČKI PODACI

U izvještajnom razdoblju Vijeće je održalo 18 sjednica na kojima je razmatralo predstavke, odlučivalo o obavljanju nadzora nad radom sigurnosno-obavještajnih agencija i donosilo zaključke koje je potom upućivalo podnositeljima predstavki, nadležnim agencijama i tijelima.

Tijekom izvještajnog razdoblja Vijeće je osnivalo radne skupine u kojima se raspravljalo o predstavkama ili djelatnostima važnim za zakonito i učinkovito funkcioniranje Vijeća. Tijekom 2010. održano je 19 sastanaka radnih skupina te je Vijeće provelo 6 nadzora u prostorijama Sigurnosno-obavještajne agencije (dalje u tekstu: SOA).

Tijekom izvještajnog razdoblja Vijeće je radilo na **18** predstavki od kojih su tri (3) prenesene iz prethodnog izvještajnog razdoblja i na kojima je nastavljen rad do

zaključenja postupanja. Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljeno je petnaest (15) novih predstavki, od toga dvije (2) anonimne predstavke. Šesnaest (16) je predstavki riješeno, a dvije (2) su prenesene u 2011. godinu.

2. PREDSTAVKE GRAĐANA

Rad na 2 predstavke nije zaključen do konca izvještajne godine.

Ni u jednoj od zaključenih predstavki nije utvrđeno kršenje temeljenih ljudskih prava i sloboda.

U jednoj predstavci, Vijeće smatra da je došlo do propusta u vezi sa upoznavanjem podnositelja s važećom procedurom dobivanja sigurnosnog certifikata „*security clearance*“, te je o istome izvijestilo Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost.

3. PROGRAM RADA VIJEĆA ZA 2011. GODINU

Na 32. (zajedničkoj) sjednici Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost održanoj 9. srpnja 2009. Odbor je donio Program rada Vijeća za 2009. g. Isti Program na snazi je bio i tijekom 2010. g.

Odbor je na svojoj 58. sjednici održanoj 8. prosinca 2010. donio zaključak kojim je utvrdio da će Program rada Vijeća donesen na 32. (zajedničkoj) sjednici ostati na snazi do kraja mandata Vijeća.

4. AKTIVNOSTI VEZANE ZA ZAKLJUČKE VIJEĆA

Tijekom izvještajnog razdoblja Vijeće je svoje aktivnosti provodilo i putem radnih skupina koje su formirane na osnovi zaključaka Vijeća, a u svezi s problematikom iz svojeg zakonom predviđenog područja rada. Radne skupine su tematski bile posvećene sljedećim aktivnostima:

- izrada izmjena i dopuna Poslovnika o radu Vijeća,
- radna skupina za primjenu Zakona o tajnosti podataka, Zakona o informacijskoj sigurnosti i Zakona o sigurnosnoj provjeri,
- radna skupina za izradu izvješća o radu za 2009. g.,
- radna skupina za utvrđivanje vođenja evidencije o izvršenim uvidima i postupanju s klasificiranim podacima prema članku 29. Zakona o tajnosti podataka,
- radna skupina za realizaciju Zaključka Vlade RH od 2. studenoga 2007. o potrebi sustavnog predstavljanja javnosti rezultata rada Vijeća,

- radna skupina za sudjelovanje Vijeća u radnoj skupini Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost za izmjene i dopune Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu RH i izrade ostalih prijedloga za izmjene i dopune Zakona,
- radna skupina za postupanje po dopisu Hrvatskoga državnog arhiva,
- radna skupina u svezi s upitom Posebnoga zajedničkog odbora Zastupničkog doma i Senata rumunjskog parlamenta za obavljanje parlamentarnog nadzora nad djelatnošću rumunjske obavještajne službe u inozemstvu.

DIO TREĆI

OTVORENA PITANJA

Pitanja koja su predstavljala zapreku u cjelovitom obavljanju zadataka sukladno zakonskim propisima, a razrađena su Godišnjem izvješću za 2009. godinu, ostala su neriješena i tijekom ovoga izvještajnog razdoblja.

1. Nadzor u OTC-u

Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija u obavljanju zadaća sukladno Zakonu o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske (NN, 79/06., 105/06. – ispravak) nije u mogućnosti u potpunosti odgovoriti zahtjevima koji se pred njega postavljaju. Razlog tomu je očitovanje OTC-a kojim se Vijeću onemogućava provođenje nadzora u tom tijelu. Pozivajući se na odredbe članka 111. i 112. Zakona u kojima se navodi da Vijeće prati zakonitost rada sigurnosnih službi te prati i nadzire primjenu mjera tajnog prikupljanja podataka kojima se ograničavaju Ustavom zajamčena ljudska prava i temeljne slobode, prema mišljenju ravnatelja OTC-a, odredba se ne odnosi na OTC. On smatra kako je odredbama članka 111. i 112. Zakona obuhvaćen samo nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija.

Na zajedničkoj sjednici Vijeća i Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost članovi Odbora izvijestili su Vijeće kako su na svojoj 10. sjednici, održanoj 29. svibnja 2008., donijeli zaključak da se od Odbora za zakonodavstvo zatraži vjerodostojno tumačenje članka 111. i 112. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu RH, vezano za ovlast Vijeća za vršenje nadzora nad radom OTC-a.

Ni do kraja ovoga izvještajnog razdoblja nije zaprimljena nikakva obavijest niti je Saboru podnesen akt Odbora za zakonodavstvo, propisan Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

No, Odbor je na svojoj 58. sjednici, održanoj 8. prosinca 2010., raspravljajući o Prijedlogu Poslovnika o radu Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija, dao pozitivno mišljenje na veći dio Prijedloga Poslovnika, osim na dio odredbi čl. 22., 23. i 29. Prijedloga. Odredbe članka 22. i 23. odnose se na ovlast Vijeća za

vršenje nadzora u agencijama i OTC-u. Odbor, neovisno o tome što Hrvatski sabor nije dao vjerodostojno tumačenje čl. 111. i 112. Zakona, predlaže Vijeću izmjenu odredbi Poslovnika u kojima se navodi nadzor OTC-a, a da to neće biti prejudiciranje pitanja. Ako bi Hrvatski sabor donio autentično tumačenje na način kojim se utvrđuje da Vijeće ima pravo nadzora nad OTC-om, to bi se moglo neposredno primjenjivati neovisno o tome što se ne nalazi u Poslovniku, jer se odnosi na Zakon, kao propis višeg reda.

2. Funkcioniranje Službe Vijeća

Za veću učinkovitost Vijeća i osiguranje minimalnih uvjeta obavljanja zakonom propisanih zadaća te provođenje programa ni u tijeku ovoga izvještajnog razdoblja nije formirana Služba Vijeća (sukladno saborskoj Odluci o Vijeću).

No, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost na svojoj 58. sjednici, održanoj 8. prosinca 2010., raspravljao je o stručnoj službi Vijeća te nakon provedene rasprave jednoglasno donio dva zaključka. Prvim zaključkom utvrđeno je kako će se od Tajništva Hrvatskoga sabora zatražiti podaci o stručnoj službi Vijeća i osobama zaposlenima za obavljanje administrativnih poslova u Vijeću, a drugim je predloženo Tajništvu da za administrativne poslove, sukladno obujmu poslova u Vijeću, odredi jednu osobu koja će obavljati navedene poslove te da o imenovanoj osobi obavijesti Odbor.

3. Vidljivost rada Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija

Vijeće je 21. svibnja 2010. zaprimilo suglasnost Odbora za objavu sažetka izvješća Vijeća za 2007. g. na internetskoj stranici Hrvatskoga sabora, a 10. prosinca 2010. i suglasnost za objavu sažetka izvješća za 2008. g.

Oba sažetka su objavljena na internetskoj stranici Hrvatskoga sabora.

Dopisom od 14. prosinca 2010. upućen je Odboru sažetak izvješća o radu za 2009. g. i zatražena suglasnost za njegovu objavu.